

אל המקום אשר עמד שם את פני ה'. ופרשוהו רבותינו, שאין עמידה אלא תפלה. ואת הפכש השני תעשה בין הערבים - כנגד תפלת מנחה שתקן אותה יצחק. זהו שכתוב (שם כד) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב, ואין שיחה אלא תפלה. תפלת ערבית כנגד אמורים ופדרים שמתאכלים כל הלילה, זהו שכתוב (שם כח) ויפגע במקום וילן שם פי בא השמש, ואין פגיעה אלא תפלה.

בין כך שאנו במקום זה, למה כתוב ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא? וכי לא היו לו כרים וכסתות לשכב? אלא הואיל ובא חתן לפלה, אף על פי שלא היה דרכו לשכב אלא בכרים וכסתות, והיא נהנה לו אבנים לשכב - יקבל הכל ברצון הלב, והרי נתבאר. וגם כך נאמר בחבור הראשון. מהו שכתוב (שם לב) ויאמר יעקב כאשר ראם? אמר רבי שמעון, שב ואמר הפסוק. (עד כאן רעיא

מדימנא.)

אמר רבי פנחס, הייתי מסתפל, השמירה היא ודאי בלב, (שראח בלב) (הלב דגמת הלב העליון) ולכן שמור בלב ולא במקום אחר. זכירה בזכר, במח, שרוכב ושולט על הלב. ואין זכירה אלא במח. ועל זה זכור לזכר, ושמור לנגבה. המח שהוא זכר, רוכב ושולט על הלב. הלב שולט ורוכב על הפבד. הפבד, סמאל ונחש זה בזה, והוא אחד. (והם זכר ונקבה) יותרת הפבד וכבד. ולכן בקרבן, יותרת הפבד זה נחש. פבד מאכל זכר, סוד של סמאל"ל.

אמר רבי שמעון, ודאי כך זה, לוקח בהתחלה, הוא והיותרת שלו,

וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני יי. ואוקמוהו רבנן, דלית עמידה אלא צלותא. ואת הפכש השני תעשה בין הערבים, לקבל צלותא דמנחה, דתקין לה יצחק. הדיא הוא דכתיב, (בראשית כד) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב. ולית שיחה, אלא צלותא. צלותא דערבית, לקבל אמורין ופדרין דמתאפלין כל הלילה. הדיא הוא דכתיב, (בראשית כח) ויפגע במקום וילן שם פי בא השמש. ולית פגיעה, אלא צלותא.

אדהכי דאנן באתר דא, אמאי כתיב ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא, וכי לא הוו ליה כרים וכסתות למשכב. אלא הואיל ואתא חתן לגבי כלה, אף על גב דלא הוה ארחוי למשכב אלא בכרים וכסתות, ואיהי זיהבת ליה אבנים למשכב, יקבל כלא ברעותא דלבא, והא אתמר. ואוף הכי אתמר בחבורא קדמאה. מהו דכתיב, (בראשית לב) ויאמר יעקב כאשר ראם, אמר רבי שמעון תיב. ואימא קרא, (ע"ב רעיא מדימנא).

אמר רבי פנחס, מסתפל הוינא, שמירה בלב איהו ודאי, (דקמא בלב) (ס"א ולב דונמא דלב עלאה) ועל דא שמור בלב, ולא באתר אחרא. זכירה בזכר, במוחא, דרכיב ושליט על הלב. ולית זכירה אלא במוחא. ועל דא זכור לזכר ושמור לנגבה. מוחא דאיהו דכורא, רכיב ושליט על הלב. לב שליט ורכיב על הפבד. פבד סמאל ונחש דא בדא, ואיהו חד. (ס"א ואינון דבר ונוקבא) (דף רכ"ד ע"ב) יותרת הפבד וכבד. ועל דא בקורבנא, יותרת הפבד, דא נחש. פבד מיכלא דדכורא, רזא דסמאל"ל.

אמר רבי שמעון, ודאי כך הוא, ויאות הוא. וברירא דמלה, ורזא וסתרין דקרבן, הכי

ויפה הוא. וברור הדבר וסוד ונסתרות הקרבן כך הוא. פבד

הוא. כְּבֵד נָטִיל בְּקִדְמִיתָא, הוא וְיוֹתֵרֵת דִּילֵיהּ, (ס"א ולבחר יותרת דליה) סְמָאֵל וּבֵת זִוְגוּ. (ס"א ולבחר כל וכו' דאינון חילין) וְכָל אֵינּוֹן עֲרָקִין דְּכַבְדָּא, חִיילִין וּמְשָׁרְיִין דְּלֵהוֹן, וְנָטִילוּ דְּלֵהוֹן, דְּאֶכְלִין חֲלָבִין שְׂמִינּוֹ דְּקֶרְבְּנָא. הָדָא הוּא דְכֹתִיב, (שמות כט) וְאֵת הַחֶלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם, וְכִדִּין קָרִיב כִּלְאֵי לְגַבֵּי לֵב. וְלֵב לָא נָטִיל מִכְּלָא אֲלֵא וְדוּי דְאֵתְעֵבִיד בֵּיהּ, וְסָלִיק בֵּיהּ הוּא תִנְנָא וְצִלוֹתָא דְאֵתְעֵבִיד עֲלֵיהּ דְּקֶרְבְּנָא. לֵב קָרִיב לְגַבֵּי מוֹחָא, רְעוּתָא דִּיחֻודָא דְכֹהֲנָא בֵּיהּ, וְחֻדוּתָא דְלִיּוּאֵי. מוֹחָא דָא, נְהוּרָא דְאֵתֵיא מִמוֹחָא עֲלָאָה. מוֹחָא קָרִיב לְגַבֵּיהּ טְמִיר מִכְּלָא, דְלֵא אֵתִידַע כִּלְל. (ס"א לנביה, מכילל דלא אתפרע כלל) וְכִלְאֵי אֵתְקֻשֶׁר דָּא כְּדָא. וּמוֹחָא קָרִיב נַחַת רוּחַ דְכִלְאֵי.

עֲרָקוֹן דְּכַבְדָּא, אֵלִין אֲשִׁים, וְכָל אֵינּוֹן חִיילֵיהוֹן. כְּבֵד, כְּמָה דְאֵתְמַר. יוֹתֵרֵת נִקְבָּה, נוֹקְבָא דִּילֵיהּ. אֲמַאי יוֹתֵרֵת. דְלֵא אֵתְחַבְרַת בְּדְכוּרָא אֲלֵא כִּד אֲשָׁרְתָּ לָּהּ שְׁעֵתָא, לְבַתֵּר דְעֵבֵדַת נְאוּפָהָא, וְשִׁבְקָא לֵיהּ. תוּ, יוֹתֵרֵת נִקְבָּה, דְכִד בְּעֵיא לְאֵתְחַבְרָא כְּבַר נֶשׁ, אֵתְעֵבִידַת לְגַבֵּיהּ שְׁיורִין, דְלֵא אֵתְחַשְׁבַת כִּלְל. לְבַתֵּר אֵיְהִי אֵתְקַרְבַת זְעִיר זְעִיר לְגַבֵּיהּ, עַד דְאֵתְעֵבִידָא לֵיהּ חֲבוּרָא חָדָא. וּמֵאֵלִין עֲרָקִין דְכַבְדָּא, מֵתְפַשְׁטוֹן אַחֲרָן זְעִירִין, לְכַמָּה זִיּוּנִין, וְכִלְאֵי נָטִלִין אֲמוּרִין וּפְדִרִין, וְכִלְהוּ כִּלְלִין בְּכַבְדָּא.

לֵב דְאֵיְהוּ עֲקֵרָא בְּקִדּוּשָׁה, נָטִיל וּמִקָּרִיב לְמוֹחָא כְּמָה דְאֵתְמַר. לֵב שְׂרִיא עַל תְּרִין כּוּלְיִין, וְאֵינּוֹן תְּרִין כּוּרִבִין יְהִיבִין עֵיטָא, וְאֵינּוֹן רְחִיקִין קָרִיבִין, יְמִינָא וּשְׂמָאֵלָא. וְכִלְהוּ נָטִלִין וְאֶכְלִין כִּלְל חַד כְּדָקָא יְאוּת, עַד דְאֵתְקֻשֶׁר כִּלְאֵי כַחֲדָא.

וּבְחֵי אֲלֵהִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה, (תהלים נא) דָּא מֵתְקָרִיב לְלֵב, רוּחַ נִשְׁבְּרָה, וְדוּי וְצִלוֹתָא. דְהָא

(ואחר כך היוותרת שלו) סְמָאֵל וּבֵת זִוְגוּ. (ואחר כך כל וכו' שאותם חילות) וְכָל אוֹתָם עוֹרְקִי הַכְּבֵד חִילוֹת וּמִחְנוֹת שְׁלָהֶם, וְלוֹקְחִים אֵת שְׁלָהֶם, שְׂאוּכְלִים חֲלָבִים וּשְׂמִינּוֹי הַקֶּרֶבֶן. זֶהוּ שְׁכַתּוּב וְאֵת הַחֶלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם. וְאֵז נִקְרַב הַכֹּל לְלֵב.

וְהַלֵּב לֹא לוֹקַח מִהַכֹּל, אֲלֵא וְדוּי שְׁנַעֲשֶׂה בּוֹ וְעוֹלָה בְּאוֹתוֹ עֲשׂוֹן וְתַפְלָה שְׁנַעֲשֶׂה עָלָיו הַקֶּרֶבֶן. הַלֵּב מִקָּרִיב לַמֹּחַ, רְצוֹן שֶׁל הַיְחֻוד שֶׁהִכְהֵן בּוֹ וְחֻדוֹת הַלְוִיִּם. הַמֹּחַ הַזֶּה אֹרֵךְ שְׂבָא מִמֶּנּוּ עֲלִיוֹן. הַמֹּחַ מִקָּרִיב לְטְמִיר מִהַכֹּל, שְׂלֵא נוֹדַע כִּלְל, (אלוי, מכילל שלא נפרע כלל) וְהַכֹּל נִקְשֶׁר זֶה בְּזֶה, וְהַמֹּחַ מִקָּרִיב נַחַת רוּחַ שֶׁל הַכֹּל.

עוֹרְקִין הַכְּבֵד, אֵלוּ אֲשִׁים וְכָל אוֹתָם חִילוֹתֵיהֶם. כְּבֵד, כְּמוֹ שְׂנֵאֲמַר. יוֹתֵרֵת נִקְבָּה, נִקְבָּה שְׁלוֹ. לְמָה יוֹתֵרֵת? שְׂלֵא מֵתְחַבְרַת בְּזִכְרָא, אֲלֵא רַק כְּשִׁנְשָׁרְתָּ לָּהּ שְׁעָה לְאַחַר שְׁעֵשְׂתָּהּ נְאוּפָיָהּ וְעִזְבָּהּ אוֹתוֹ. עוֹד יוֹתֵרֵת נִקְבָּה - שְׁכַשְׁרוּצָה לְהַתְחַבֵּר בְּאֵדָם, נַעֲשִׂית אֵלָיו שִׁירִים, שְׂלֵא נַחֲשֶׁבַת כִּלְל. לְאַחַר מִכֵּן מֵתְקַרְבַת לְאֵט לְאֵט אֵלָיו, עַד שְׁנַעֲשִׂית אֵלָיו חֲבוּר אֶחָד. וּמֵעוֹרְקֵי הַכְּבֵד הִלְלוּ מִתְפַּשְׁטִים אַחֲרֵים קְטַנִּים לְכַמָּה מֵינִים, וְהַכֹּל לוֹקְחִים אֲמוּרִים וּפְדִרִים, וְכִלְלִים בְּכַבְדָּא.

הַלֵּב שֶׁהוּא עֲקֹר עֲקֹר בְּקִדּוּשָׁה, לוֹקַח וּמִקָּרִיב לַמֹּחַ, כְּמוֹ שְׂנֵאֲמַר. הַלֵּב שְׂרִי עַל שְׁמֵי כְלִיּוֹת, וְהֵם שְׁנֵי כְּרוּבִים, נוֹתְנִים עֲצָה, וְהֵם רְחוּקִים קְרוּבִים, יְמִין וּשְׂמָאל, וְכִלְלִים נוֹטִלִים וְאוֹכְלִים כֹּל אֶחָד כְּרֵאוּי, עַד שֶׁהַכֹּל נִקְשֶׁר כְּאֶחָד. וּבְחֵי אֲלֵהִים רוּחַ נִשְׁבְּרָה. זֶה נִקְרַב לְלֵב, רוּחַ נִשְׁבְּרָה, וְדוּי וְתַפְלָה. שְׁהִרֵי וְדָאֵי (קהלת יב)